

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Частковий: 504-060.
Конто почт. шваб. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зол.
Частковий 15-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
фр., Чехословаччині 30 ч. н.
— в усіх інших краях по
750 зол.

Телеф. Редакції: 219-41.
Друкарня: 229-26.
В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

На волю з Берези Картуської.

У вівторок 21. квітня ц. р. вишло на волю з Берези Картуської сімох останніх українців, а саме: Григорій Дмитро з Самбірщини, студ. техні-
ки — від 8. липня 1934 р., Штирко Дмитро зі
Сокаля, студ. фіз. — від 8. липня 1934, Колодій
Яким з Тернопільщини, студ. торг. наук у Пра-
зі — від листопада 1934 р., Білосюк Павло з Тер-
нопільщини, студ. дич. техн. — від лютого 1935,
Яківський Микола зі Станіславова — від липня
1935, Скошук Микола з Луцька — від серпня 1935

і Саночий Петро зі Сокаля, студ. прав — від
1. вересня 1935. Крім того з Берези вишло ще
40х елеків. У таборі залишилося 7 давніших
комуністів і 66 нових комуністів, яких привезли
туди теж у вівторок 21. квітня ц. р. з львівсько-
го і станіславського в'язівства.

Агенція „Іскра“ повідомляє, що до Берези
Картуської з кельцького в'язівства вивезли в се-
реду 22. квітня ц. р. 27 комуністів. Тудиж вива-
зять теж комуністів, арештованих у Варшаві.

Після кривавих подій у Львові.

„ЩЕ ВЖЕ НЕ БУЛИ ЗАВОРУШЕННЯ. ЦЕ
ПАХНЕ РЕВОЛЮЦІЄЮ.“

Як ми вже вчора повідомляли, проф. Бар-
гель їздив до Варшави на нараду з прем. Кос-
цюльським. Як повідомляють, проф. Баргель
иснав прем'єрові причини, хід і наслідки крі-
вавих подій та обговорив положення у Львові і
Галичині. Крім того темою наради проф. Барг-
ель з прем. Косцюльським були актуальні по-
літичні події у Варшаві. В середу пополудні
проф. Баргель склав кілька приватних візитів і в
під 3.30 пополудні поспішним поїздом відїхав
з Львова.

Варшавський кореспондент краківського „І.
П.“ помістив таке інтерв'ю з проф. Барглем:
На питання, яка мета приїзду до Варшави,
проф. Баргель відповів:

— Дво старшинське слово, що я сюди не
приїхав ні по чому ні по німці посаду.

— Мабуть пан професор приїхав з львів-
ською делегацією, щоб передати урядові мемо-
риал про криваві події?

— Немає ніякої делегації, ані ніякого
меморіалу. Я приїхав, щоб порозмовляти з пре-
м'єром. Спершу мав намір приїхати шойно в
вівторок, себто по поверненні прем'єра з Буда-
пешту. Тому, що змінилася дата його їзди, я
курсив приїхати швидше, але на короткий час.

— Але ж панове пишуть про Львів у
меморіалах? Це були далеко поважніші речі. Як
що до людей стріляють і вони не втікають, але
дуже без остраху на смерть, то це вже не є за-
ворушення. Це пахне революцією.

Проф. Баргель захоплюється. Видно, що ве-
дучи події, яких він був майже наочним свід-
ком, зворушили його до глибини душі.

БЕЗУПИННІ ЗАСІДАННЯ КАРНИХ ВИДІЛІВ СУДУ.

В окружнім суді у Львові безупинно відбува-
ються засідання карних відділів, які розгляда-
ють жабои замкнених осіб на постанови слід-
чих судів про їхнє арештування.

МІЛІОНОВІ ШКОДИ.

Дотепер невідомо, хто буде платити за роз-
биті шибки і взагалі хто покрити кошти знище-
них крамниць після кривавих подій. Тому, що
місцеві крамничі стоять на становищі, що
якщо крамничі повинні вставити власники до-
мів, а ті останні бажають перекинути кошти на
суду, вітривши багатьох крамничих забиті дош-
ками. Приблизні підсумки вказують, що шко-
да від знищення сягає кількох мільйонів зол.
Означують загальною, що сам мієстрат м.
Львова має пів мільйона шкоди.

ДЕЛЕГАЦІЯ У ПРОКУРАТОРА.

В середу пополудні була у прокуратора о-
кружного суду у Львові д-ра Хіровського де-
легация „Ліги оборони прав людини і громадя-
нства“, до якої входили: адв. д-р В. Старосоль-
ський, адв. д-р Дреневич, адв. д-р Герштадт,
д-р Яковський та інші. Делегация зясувала
істотне положення після кривавих подій і проси-
ла, щоб приспівити слідство, бо — як заявив
— між арештованими є багато невинних осіб,
які поліція арештувала прикладково. Про-
куратор прийняв поставлене до прохання

делегатції і заявив, що видасть підлеглим орга-
нам доручення, щоб вели докопання у приспів-
шеному ході.

БЕЗУПИННІ ТРАНСПОРТИ ДО БЕРЕЗИ КАРТУСЬКОЇ.

До Берези Картуської висилають далі ареш-
тованих осіб. Кружляють поголоски, що до Бе-
рези вивезли зі Львова вже понад 100 осіб.
На заходи делегації „Ліги оборони прав люди-
ни“ у Варшаві влада звільнила голову „Бунду“
Шерера, якого вночі з вітвірка на середу везли
до Берези Картуської і з дороги завернули до
Львова.

ПРОПАЛИ СТАРШІ ОСОБИ І ДІТИ.

В загальній метушні підчас кривавих подій
у Львові пропало багато осіб. Родичи пропав-
ших осіб звертаються безспівісно до влади за
інформаціями. Кажуть, що пропала м. ін. дру-
жина одного урядовця з Хожова, якої муж не
встиг дотепер відшукати у Львові. Тому, що
влада не подає до прилюдного відома прозви-
ща осіб, яких вивозять до Берези Картуської, ро-
дини, яким пропали особи, дуже пригноблені.
Кружляють поголоски, що пропали теж діти.

ПОНАД 20 ОСІБ УБИТИХ.

Варшавський „Робітник“ (ч. 134) у другім
пакладі по конфіскації повідомляє: Число уби-
тих осіб підчас трагічних подій у Львові зро-
стає, бо вмирають денні ранені. Число вбитих є
безумовно вище від чисел, що їх подавали пер-
ші комунікати ПАТ-а, але безумовно не дохо-
дить до тих розмірів, як це розсївають фанта-
стичні поголоски у Львові та в краю. Найкраще
було би, якби устійнили правдиві числа та їх
оголосили. Згідно з нашими інформаціями зги-
нуло понад 20 осіб.

ДОПОМОГА ДЛЯ ПОШКОДОВАНИХ.

На заходи воеводи Беліни-Празмовського у
справі допомоги жертвам кривавих подій до
Львова приїхав інспектор Степан Лопато з мі-
ністерства суспільної опіки.

Львівський воевода вислав письмо до пре-
зидії м. Львова з дорученням, щоб мієстрат
швидко поладнував будівельні справи і давав
негайно дозволу на будову без всяких бюрократич-
них тяганин.

БУДОВА ДОМІВ ДЛЯ БЕЗДОМНИХ.

В середу аполудне відбулося в мієстраті за-
сідання комітету допомоги бездомним під про-
водом д-ра Поратинського. На засіданні рішили
приступити до будови 6 домів для бездомних у
Голоську Малім на парцелі при кінці вул. Клепа-
рівської. Задумують вибудувати 4 будинки
по 10 кімнат і 2 будинки по 8 кімнат, поділених
на дві частини. Більш домів буде городень по-
верхньою 300 метрів квадрат, який буде джерелом
прожитку для безробітних мешканців. По сере-
дині збудують господарський будинок, в якому
буде теж більша сая на сходинок, світлиця. В
двох будинках знайдуть приміщення 52 роди-
ни. Кошти будови сягають 60.000 зол. Кошти
рисні і паливи вже готові, до будови приступ-
лять 4. травня ц. р. Комітет має 66.000 зол, го-
тових і будівельних матеріалів на 10.000 зол.

Без грошей, як без очей!

каже українська приказка. Тому складайте
свої гроші на вкладкову книжечку ощадності в

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“

у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Боротьба за устрій і владу.

Львів, 28. квітня 1936.

Повторяємо тезу, висловлену на цьому місці
передучора: львівські події не впади з неба; де-
монстрації безробітних можуть траплятися в усіх
політичних обставинах, але серед стабільно-
вних відносин ніколи не могли прийняти таких
розмірів і викликати такі безпосередні відгуки.
І саме ті суто-політичні відгуки, яких ми були
свідками впродовж цілого останнього тижня
диктують тезу нову: купці вставляють вибиті шиб-
ки та обліковують втрати як торговельні кошти,
уряд і самоуправа будуть більше журитися добу-
ванням грошей на прилюдні роботи, хтось поси-
дить у Березі, хтось піде під суд, ніякось ста-
новниці можуть прийти персональні зміни, — і
пазони пануватиме спокой, а кривавий четвер не
реєде до історії, як одна зникла подія; не
смічнється так легко тільки трагедія родин, що
втратили своїх батьків, матерей чи дітей, і не
смічнється ще так скоро внутрішня політична
крива в Польщі, яка ще чекає своєї розв'язки.

Те, що це ще вісім днів тому можна було пи-
сати тільки шутками а у дипломатично стилі-
зованих фразах, дарма, що воно було віддана
прилюдно тайною, від пільних днів стало темою
широкої пресової дискусії у польській і чужин-
ській пресі. Тема коротка у словах — ви-
кладіша я найдовша змістом: боротьба між дво-
ма групами правлячого санаційного табору за
владу і розуміння системи та боротьба між са-
наційним табором і різношерстою опозицією за
устрій. Немає вже ніякого сумніву, що події у
Ченстохові, Краківі і Львові рішили були ви-
кріпості не тільки есеїки для пропаганди анти-
семітзму, української та „решоди народо-
вого“, і не тільки комуністи для пропаганди на-
сильного фронту світа праці, але і т. зв. по-
ковницька група, якої органом є „Газета Поль-
ська“, центральний санаційний часопис, одна з
найбільших щоденників у Польщі. Тон і зміст
санаційної статті того часопису вказували
на те, що та група рішила покинути тактику під-
ходів і колючок та вчинилась на фронтową атаку,
яка очевидно не могла обмежитися тільки до од-
ної газетної статті. Конфіскація „Газети Поль-
ської“ безперечно була одною з наймаркантишні-
ших політичних подій останніх літ. Автор цих рядків
бачив у Варшаві реакцію на конфіскацію „Кур'є-
ра Польського“ 10. травня 1926 року: причиною
тієї конфіскації була теж гостра критика уряду;
але тим урядом був уряд Вітоса і там, що а тою
критикою виступав, був Йосиф Пілсудський. То-
го самого дня ввечером гуртки студентів і студентів
ходили по варшавських каварнях, примушували
оркестри грати „Першу Бригаду“ та „переконли-
вими аргументами“ казали гостям слухати
того гимну стоячи. І коли пересторога маршала
не налякала послуху — пиль діла пініше уряд
утік перед військовою силою. Тепер ситуація зго-
дям інша. Може бути мого понахилити про са-
наційної інтриги, про „пазату революцій“, але
про великі чини будувати оздоба захопити владу —
рішає армія. Армія є сьогоднішній чи не єди-
ний трикутник чинищем влади в Польщі
і тому в усіх гостях пресі про вну-
трішню ситуацію Польщі найкраще характеризує
і така голос царського „Ль Тау-у“. Пазом
ситуації є тепер ген. Ридз-Сміган, генеральний
інспектор армії і правдивий месіашизм маршала
Пілсудського. Він займає становище арбітра по-

(Дилі буде.)

Епілог одної справи.

До ненормальних відносин у Православній Церкві.

Кілька літ тому була гомосна справа, нібито податкових зловживань архієп. поліського Олександра. За злогодіє укривання доходів Духовної Консисторії на архієп. Олександра наложено кару у висоті щось 300 тисяч золотих, значно більшу, ніж увесь бюджет консисторії. Головною роллю у тій справі відіграв п. Коновалов, урядовець консисторії, здається, білогородський офіцер, що його звільнили бузи з посади у консисторії за якийсь провинний грошового характеру. Саме на підставі його закидів (м. ін. і у пресі) вимірили архієп. Олександрові грошову кару.

Але дійсна причина наївки на архієп. Олександра, здається, крилася у чомусь іншому. Тодішня Українська Парла. Репрезентація на пр. закликала устами одного зі своїх послів, що обвинувачення арх. Олександра — це тільки пресія на нього, що має політичне підложжя. Саме тоді намагались деякі локальні чинники, щоб православні священики викладали політикум релігійно в народних школах лиш у польській мові та щоб що мову ввести в урядування Поліської Епархії.

Минуло кілька літ. Польська мова всевладно панує нині і в консисторії і в школах на Поліссі, де вже і релігійно викладають прав. дітям по польськи. Що більше, колиб хто хотів нині напр. розповсюдити через польське духовенство найкращу книжку, але в українській чи білоруській мові, то якийсь священик не зробив би того, хоч навіть мал би наказ на це від своєї духовної влади.

І чи не тому власне тепер прийшов епілог доносів п. Коновалова? У північному окружному суді відбулася 18. 4. п. р. розправа проти п. Коновалова за пресову зневагу архієп. Олександра. Суд засудив п. Коновалова на 6 місяців арешту і 500 зол. карн. Щось не чути, щоб арх. Олександр заплатив і ту величезну кару, що П були на нього свого часу наложити.

Вся ця історія, що тривала архієп. Олександром, має, крім деякого платинного, ще інші цікаві моменти національно-церковного характеру. Тут треба підкреслити те, що п. Коновалов — є росіянинемігрант, отже чужинець для Поділля. Тому його не так крохотко обходять інтереси Православної Церкви, як кожному місцевому азімпатріоту. У кожного росіянина з природи річка на перший план висунується особистий інтерес. Означе а правна всі православні консисторії у всіх епархіях заповнені урядовцями, що рекрутуються саме з емігрантсько-російських кіл.

Друга річ, що заслуговує на увагу у справі Коновалова — арх. Олександр, це те, що за деякі розпорядки арх. Олександра дотично деяких об'єктів церковного майна, напр. при продажі церковної землі і діляк, згаданий Коновалов виник самого архієпископа Олександра, бо ті справи він він сам особисто. Байдуже, що обвинувачення п. Коновалова поклалися необоснованими — самого факту, що архієпископ Олександр самовладно і безпосередньо розпоряджувався церковним майном, не можна признати нормальним. Навіть, теперішня практика вищої духовної православної влади у Польщі в справах церковного майна не тільки суперечить канонам і практикою інших православних церков, але й не має прецеденту навіть у практиці передвоєнної синодальної церкви у Росії. Це цілком новим, що в додатку найменше відповідає тим об'єктивним умовам, серед яких панує життя Православної Церкви у Польщі.

Тому епілог справі п. Коновалова не є епілогом тих проблем, що зв'язані з цією справою. А тіми проблемами є — справа особистого склону у церковно-адміністративній апараті та вся система в господарстві церковним майном Православної Церкви.

Турецька ірредента в Сирії.

СИРІЙСЬКІ ЕМЕРИТИ В АБІСІНСЬКІЙ СЛУЖБІ.

БЕИРУТ, 23. 4. ПАТ. Турецькі політ. круги дуже обережно висловлюються про домагання населення санджаку Александретти (автономна одиниця під франц. мандатом у Сирії), перевести плебісцит в справі прилучення цих околиць до Туреччини. Вони заперечують, немовби тур. уряд сам хотів домагатися плебісциту, але на випадок, якщо цей плебісцит перевели, у випаді його прилучили згаданий санджак до Туреччини, ця остання не протестувалаб.

До сирійського уряду внесли проект, щоб заборонити сирійським емеритам вступати на службу чужих держав без окремого дозволу. Як мотив висунули автори проекту обставину, що багато сирійських військових емеритів вступило до абісінської армії.

З українського життя в Чехословаччині.

ФІЛЬМА „ТАРАС БУЛЬБА“.

В повсякденних часах зросло зацікавлення українськими справами у світі і нині пропаганда н.ш. справи йде вже навіть незалежно від українських чинників. Найкращим доказом може бути те, що чужі письменники беруть теми з українського життя, а чужі фільмові підприємства часто накручують фільми з українського життя. І так уже кілька висвітлюють у Празі звукову фільму „Тарас Бульба“, справді по французьки, але з чеськими поясненнями і то одночасно аж у 4 кітках. Крім того від 28. березня до 4. квітня ц. р. припало у Празі ще в інших українських ім-

през (м. ін. гостива виступи нашого театру в Ужгороду) і тому сміло можна назвати цей час „Тижнем української культури“.

ВЕЧІР НАСТРОІВ.

Для 28. м. м. гурток української мови „Пуг“ уладив вечір настроїв з надзвичайним моральним успіхом. Маленькі еристи своєю мистецькою грою чарували всіх присутніх. Відіграли вони „Чари місячної ночі“, картину на 1 дію Черкасенка і балетну картину Олеся на 1 дію „Опіячоті астрії в саду розцвіли“. Все це відбулося під вправним режисерством п. Червоної, при музичнім супроводі д-ра Ю. Гавеського з хорографією с. Л. Гавеської. Гарні декорації приготували п. Михалевич, чудове освітлення аранжував п. Макаренко. Гарним виконанням роль і танців виконали дівчатка Гавеська, Вілєцька, Мажуліна, Кирічівна та інші, а хлопців Макаренко. Про Лисенка і не згадує, бо це старий артист. На такий гарний мистецький вечір було трохи ва-мало гостей, бо ледви коло 150 осіб.

І Франція допускає переговори над демілітаризацією Дарданелів.

ПАРИЖ, 23. 4. ПАТ. Як подає Азас, франц. уряд повідомить небагом турецький, що погоджується в принципі на переговори в справі ре-мілітаризації проливів. З висилкою нот здержав-

ся франц. уряд на кілька днів, щоб перед тим на-редитися з представниками інших держав, які підписали конвенцію з 1923 р., зокрема східно-європейських.

Єгипет стягає війська

З ЛІБІЙСЬКОГО КОРДОНУ.

КАІРО, 23. 4. ПАТ. Єгипетський міністр війни видав 8 курій з Марса-Матру, серед західної частини. Він заявив, що збільшені війська у тих районах аж закін, тому навіть англійці забирають відтіля свої збройні сили.

ПЕРЕГОВОРИ З ГЕДЖАСОМ.

КАІРО, 23. 4. ПАТ. Переговоры почалися пе-реговори між Єгиптом і Геджасом в справі уре-гулювання спірних справ. З огляду на компромі-сний виступлення обох сторін, сподіються успіху.

ЗНАЙШЛИ НІМЕЦЬКОГО ПОСЛА.

ЛОНДОН, 23. 4. ПАТ. Бритійські літаки знайшли біля місцевості Багарі німецького по-сла фон Шторера; він, як і шофер, здорові.

ЕГИПЕТСЬКИЙ КОРОЛЬ ЗДОРОВИЙ.

КАІРО, 23. 4. ПАТ. Тутешня преса заперече-чує, немовби король захорував.

Звітна адреса і зол. Монета прислати пошто-вими марками.

ФАБРИКА ДЗЕРКАЛ І ШЛІФІРНИХ СКЛА М. БИК-ЛІВІВ, УЛ. ЯГАЙЛОНСЬКА Ч. 24. Тел. 232-57. — ВЛАСНА МЕТАЛІВІ І ГАЛЬВАНОСТЕПІ 11-365

КОНЦЕРТ НАДІВНОГО СПІВАКА.

Для 3. п. м. у Празі відбувся концерт (наз. М. Дули. В програмі входили композиції Лисенка, Станіславського, Лядженця і Турулі, а чеських Дворжана і Сметани, з чужих: Моцарта, Верді, Бієта і Пуччіні. На концерті було понад 250 осіб. Оцінка своїм голосним матеріалом показав, що співацький Гієнчоті Азасові повинен був прислати-титися співацької і до нині міг стати співаком світо-вої слави.

Я. Олександр.

так імпровізованих „ідеологів“, усяких прива-тних поетів та мрійників. До чорної щоденної роботи в чин своїх рук не приложати.

ГОЛОД І ТИФ У БЕСАРАБІ.

Ми вже повідомляли в „Ділі“, що в полудне-ній Бесарабії (пов. Тягіння, Білгород, Ісмаїл) го-лодують десятки тисяч українських хліборобів. Буковинські українці зібрані для них не тільки покласти суму грошей, але й харчів та одягів. Але це все не вистарчає.

Вже й сама урядова збірка румунського „Чер-воного Хреста“ не в силі протидіяти цій нуж-ді, бо вона за глибоко вкоринилась у цій забу-тій та заплідній провінції. Населення трьох мільйонів повітів збільшило через постійний неур-жай і терпить досі не тільки голод, але й уся-кі пошесті недуги (шкарлатина і т. п.). А тепер з додатку через прикри санітарні відносини розповсюджуються ще й палистий тиф. Най-більше zagrożені є полудневі повіти: Тягіння та Ісмаїл. Також помічено тиф і в північній по-лі Сороки.

В румунській парламенті піднесено що спра-ва на денний порядок. Міністер здоров'я І. Ністор (буковинець) відповів на поставлені за-пити опозиції і признав, що в останній часі по-шесті значно поширилися. Поява пошестей у Бесарабії, казав він, Ністор, не є новиною, бо ці провінції таксамо, як і сусідні краї (Україна та Польща) була все ендемічним осередком тифу.

Розповсюдження тифу в Бесарабії треба по-класти не так невідповідними санітарними за-раженнями, як голодом безробітних, які ма-санами показують різні оселі й ноцями мандру-ють по сусідніх повітах. Щоб протидіяти цьо-му нимандруванню населення, рішено пере-везти в Бесарабії публічні роботи. А для побо-ровання тифу рішено заснувати окремі сані-тарні колонії, які поступово переведуть ізо-ляційні та дезінфекційні роботи. Всі позади та здоров'я, що прибувають з тифом із загроже-них околиць, будуть якийсь час під лікарським доглядом. Таксамо рішено відсутити на пізні-шій речинці поцікання до військової служ-би річниця 1936.

Тимчасовим зарядженнями думає ліберальний у-ряд поліпшити санітарні відносини в Бесарабії. А покищо довідуємося, що міністер внутрішніх справ Інукець (бесарабець) обіцяв вислати до Ісмаїлу та Тягіння 20 вагонів збіжжя...

Тимчасом самі румунські часописи ствер-джують, що „бесарабська поміч“ не удалась, бо і перевезено із великим запізненням. Н.

З польської преси.

„Роботник“
про полковницьку групу.

Начальний редактор „Роботника“ М. Недаля-говський помітив таку статтю про групу полковників, яку подаємо в перекладі:

Правдивий хід кривавої трагедії вже за-тально відомий; димісія К. Світальського припе-чтала посередньо „правду про Краків“; вважає-мо її як самозрозумілу річ.

Львівська трагедія окута ще деякою мря-кою, якщо йде про різні драматичні сцени. Але загальний погляд можемо устійнити не лише що-до причин (вони не викликували в нікого ніяких сумнівів), але і щодо метод оповідаки, метод, які спричиняють безпосередні трагічні наслідки.

Ці методи вирости з Польщі з психонології, з обичаїв, з найвищої трюмпадисті „урядів сильної руки“ — таких, як їх розуміла і розуміє т. зв. група „полковників“. У політичній, промисловій, кон-цепціях цієї групи пробивається з одного боку жаса несправдодобна наївність, помішана в ци-

нізмом, з другого боку — якість неправдодобне відчуження від польської дійсності, помішане з „певністю себе“, яка була би фарсою, якщо не бу-ла трагедією в... наслідках.

Польської дійсності не можна ні „перетанцю-вати“, ні „переїхати на лепетах“, ні „розіграти в ситітку“. Панове т. зв. полковники не зчули, що їх теперішній „наступ“ мусів скінчитися фiasco; за ними ніхто не стоїть; всі є проти них; де-які Польщі дві річи: „інтегральну дефляцію“ і виборчу ординацію п. Слєвека. Останні дві вия-вили наглядно ось що: кінець легенди про їх адо-гадну, скриту і таємну могутність.

І це „паче“ такого положення, як воно нині виглядає; „длаєс“ має своє значіння, хоч не найважливіше; бо суть справи полягає ось у чому: Польща та її необхідні потреби не містяться ні в рамках системи, ні в рамках старого устрою.

З життя української колонії в Берліні.

СВЯЧЕНЕ В УКРАЇНСЬКОМУ
СТУДЕНТСЬКОМУ ДОМІ.

Заходом українських студентів, стипендіантів Українського Наукового Інституту у Берліні, відбулося в домі Українського Студентсько-го Дому, Берлін-Шарлоттенбург 2, Гетештрас-се 87, першого дня цього річних Великодніх Свят свячене для мешканців цього дому та запро-шених гостей. До спільного стола засіли три десятки осіб, між ін. дир. Українського Наук. Інституту в Берліні проф. д-р Мірчук, проф. д-р Кузеля та доц. д-р Круницький зі своїми дружинами, голова Т-ва „Українська Громада“ з Німеччини п. Скоропис-Йолтуховський, доц. інж. Димінський, б. консул п. Кужім, соти. Дми-тренко, д-р Євдок, д-р Міліничук та ін.

Адміністратор Українського Студ. Дому студ. О. Тарнавський отворив це спільне свя-чене короткою промовою та з нагоди Великод-ня зложив усім присутнім святочні побажання. Після відспівання „Христос Воскрес“ засіли всі до спільного стола.

Серед милого, родинного настрою та серед дружніх балачок, перериваних часто великод-

німи та нар. піснями, провели зібрані кілька годин. При цій нагоді п. Скоропис-Йолтухов-ський поділився з присутніми своїми спомина-ми з часів організування наших військових по-лонених під час світової війни на терені Німеч-чини. Невдаючи до відспіваних пісень, перевів проф. Кузеля незвичайно цікаву та гарну па-ралелю між розвитком української нац. свідомості й української політично-державницької думки з одної та українською нпр. піснюю, зо-крема українським нац. гимном, з другої сто-рони.

При нагоді цього зібрання зложили присут-ні 13 нм. марок на українських інвалідів і поді-лялись. За влаштування цього симпатичного свяченого, що мало наскрізь родинний харак-тер, належить його організаторам признання.

„НАЗАР СТОДОЛЯ“ В БЕРЛІНІ.

Українська колонія в Берліні відзначила 18. к. м. цього річне свято Т. Шевченка виста-вою „Назара Стодоли“. За цю нелегку справу взя-лась відважно група українців та німців, що у-важють Україну своєю другою батьківщиною,

о. ПЕТРО МІНКО
Радехівський декан і парох
у Дмитрові

помер дня 22. квітня 1936 р. в 66. році
життя. Похорон відбудеться в Дмит-
рові в суботу 25. квітня п. р.
В. Й. П.

під досвідченим проводом п. Козловського. Де-кораций виконав по мистецькій різьбяр п. Ємєць. Невелика сцена з найпотрібнішими світляними ефектами давала змогу уладити виставу на на-лежній аматорській височині. Велика зала дава-ла місце для кількох соток глядачів, переважно українців та німців.

Перед виставою виголосив вступне слово з німецької мови п. д-р Драбатний, давши присут-нім короткий нарис життя і творчості велико-го українського поета і його національно-полі-тичних змагань та зазначивши зміст його дра-ми. Мельодраматично-побутовий характер пєси робив завдання акторів перед глядачами сучас-ного смаку нелегким, але вони виконали його, викликаючи різні оплески відважної публіки. П. Козловський у ролі батька показався остільки добрим актором, як і режисером. Виконавець Назара О. Голін дав добрий тип закоханого ко-зака, як у драматичних, так і в ліричних ситуа-ціях. Його побратим, п. Лісницький виявив ба-гато темпераменту і розуміння своєї активної ролі. Добра була й похвалива наречена П. Ду-кович в її боротьбі між обов'язком служниці до-ньки та коханням. П. Вовненкова, ключниця, грала живо і природно.

Найбільше оплесків викликав другий акт, ве-терині з солов'ями та хоровими співами й танцями. Але тут уже виступили разом з ама-торами і справжні артисти. Дуже добрий був спів п-ї Гаузмєн, „Невільницький спів“ прину-сив багатьох українців зобути на короткий час, що вони перебувають на чужині і переніс сер-цем і думками на Україну. Верхом успіху виста-ви був мистецький танець п-ни Орисі Томасів-ної та молодого п. Козловського. Перша з них обох, киянка з походження, учениця відомої Марі Вігман, належить безперечно до найнаді-йшого українського артистичного доросту на поді національного танцю. Її танцюві импровіза-ції на музичні теми виявляють небуденний тем-перамент і буйну фантазію, що при дальших

М. РУДНИЦЬКИЙ

ЗА КУЛІСАМИ РАДІА.

Неодин театроман мріє про те, щоб побува-ти за кулісами і придивитись ближче сцені та ак-торам. Жінка А. Франса не дозволяла йому пи-сати пєс, підозрюючи, що він рветься не на сце-ну, а за куліси. Акторки за кулісами бувають не-безпечніші для привагдливих гостей, ніж для сво-їх партнерів; те що вони їм відповідають — не передбачене завдалегідь у тексті.

За кулісами радіа нема розмов — вони німі. Годі як на сцені йде дія, поза сценою може йти янїяжівіша розмова й суперечка між тими, що ждуть на свій виступ; — у радіо виконавці мо-жуть свій текст доповняти для себе тільки мімі-кою.

35 осіб зібралось у невеличкій салі для украї-нської аудії. Усі тут усуніли: оркестра, хор, артисти, режисери, контрабандні гості два фор-тепіани, фісгармонія, пульти. Дві сили панують над ними — мікрофон і годинник. Кожен звук попадає в якусь магічну скриньку і несеть-ся у безвість — мільони людей можуть його кон-тролювати дома. Двері салі обиті корком та аз-бестом, під ногами килим, на одній стіні важкі драперії.

Три на 8-у сходяться поквапно останні учас-ники. До останньої хвилини нема певності, чи настрої у місті, після трівожних днів, не затри-має кого дома. На пробі вранці бракувало кіль-кох осіб: здебільша військових музикантів, яких не випустили з касарні.

75 хвилин призначено на всю нашу оперу включно з оркестром, співами й текстом. Це ам не театр, де можете піднести і спустити завісу, залежно від артистів-каси та глядачів. Бе вось-ма — всі заміїли. Одна з артисток каже, що як побачила червоне і зелене світло, то ноги під

нею охляли і мусіла присісти на крісло. Міню тут тремі не надобиш.

Учасники аудії грають пантоміну, порозу-міваючись, на кого приходить черга і коли хто має підійти до мікрофону. З другої кімнати, де сидить інжінїр-директор радіової апаратури і директор музичного відділу, видко кризь шибу їх знаки: чи голос виходить добре, чи викона-вець не стоїть за близько або за далеко мікро-фону.

Романовський, що співає Караса, виступає в костюмі Азизиндора з „Богеми“; на II. дію му-сить він бути в опері у Миському Театрі, т. му прийшов уже замінюваний з театру; Свіжок, що теж туди мусить відійти, а в „Запорожці“ співає Імама — у жаботі. Але одяг та обстановка тут ніпричому. Коли Романовський і М. Сокіл починають співати, входить у свої ролі Караса й Одарки і не можуть стриматись від деяких ру-хів і мін. Це викликає зовсім веселі настрої. Можна би їм навіть гримасами відповідати з місць, якби не страх, що готові розсмітись Ка-рась чіхається в потилицю чи перуку — не з о-страху перед жінкою, а з журби, чи добіжить на час до Миського Театру.

Диригент скинув бляжку, зірвавши від ролі провідника аудії. Тут може дозволити він со-бі не як у театрі, де у фразі мусить витримувати достійну позу — на мін в сторону оркестри — р-а трьома пальцями, то знову похвальним ки-вом голови. Один із співаків „дедочив“ музи-ку; підійшов до мікрофону і вже наважился спі-вати; диригент у тієї самій хвилині заткав йому рукою уста, як в американській фільмі. Це зна-чило: „Гов! Па такту за скоро!“ Яке щастя що такої сцени не можуть банити тисячі радіообо-нентів!

Свірска стоїть поважно, збрана святочно, — деякі пані не скинули навіть плащів; Маслюк-Мартіні проходить як кіт поза оркестром; Балтарович з нудьги, заки прийде його „номер“, перекидає сторінки нот контрабасові щоб ласт

ки не шедестіли; Сушків та Ір. Купчинська ви-струнилися як чемні інститутки; Антоновичева, ажи пічне хор, стягнула окуляри і припудрову-ється — зверхній вигляд підносить настрої спі-вачки.

В оркестрі помітні дві групи: та, що брала у-часть у всіх виставах „Запорожця“ — самопє-ня, зана напам'ять увесь текст і може свобідно при-глядатись тому, що діється перед мікрофоном, і друга, хоч це самі старі, рутинізовані музиканти, яка бачить перед собою тільки ноти та жести ди-ригента.

Всі тут зібрані порозуміваються із зверхні-м світом тільки своїм голосом, а не сміють ухва-ти його для порозуміння між собою. Хоч чууть один одного в поодиноких частинах аудії — ніхто не знає, як той голос „виходить“ у мікро-фоні другим боком у світ. Один із слухачів, си-дючи при радіо у приватному мешканні, не пі-знав рідного брата і впевняв інших, що це спі-кер львівського радіа. Так само підчас пробі ра-діова контрола, на поверсі вище зверталась до Балтаровича у партії елнуха, як до паньочки.

З останнім акордом оперового співу деякі приваг хотіли почати розмову. Знов пересторо-га рукою: — „Тихо! Мікрофон іще не вилуче-ний!“ Зате коли гаснуть алярмові світла — на-самі починається ярмарковий гомін. Перший із „другого світу“ входить директор радіової апа-ратури із звісткою: „Все було добре!“ А вже дві хвилини пізніше два радіообоненти з провагії повідомляють телефонічно, що аудія їм дуже подобалась.

Приходить іще один святочний момент: роз-дача гонорарів. Радіо — єдина установа де ви-плачують гроші негайно і без аяних формаль-ностей. На кожного припадає невеличка пайка, але всі вдоволені. Яки не пусті вулиці залжа-ного міста — напевне добрий гурт учасників за-лишив би в ньому частину свого гонорару, щоб переполокати своє радіофонічне горло.

добрим вишколом повинні зробити її дуже цінним пред'явленням для української та інтернаціональної публіки. П. Козловський набув вже собі певного авторитету своїми виступами головню по українських фільмових підприємствах.

Німечка публіка була задоволена навіть більше українською виставою, ніж самі україн-

ці; дехто не хотів вірити, що це виступають аматори. Артистичний успіх вистави був справді більший ніж фінансовий, але загальний успіх дозволяє ініціаторам вистави думати про організацію дальших українських вистав у Німеччині.

М—о.

Англійські запити для Гітлера.

ЛОНДОН, 23. 4. ПАТ. Тутешня преса передбачає, що британський квестіонар доручать Гітлеру на кінець січня наступного тижня. У Берліні відповідно очікують запитів; англ. преса сприймає, що вони будуть менш-більше такого змісту: Чи Німеччина щедаліше чутиться покривати Високом, чи жде авероту втрачених земель Європи та колоній і яких саме. Райтер повідом-

ляє, що зредатування квестіонаря займуться рада міністрів на вівторок 29. ц. м.

АНГЛІЯ НЕ ДАЄ ПОЗИЧКИ НІМЕЧЧИНІ.

ЛОНДОН, 23. 4. ПАТ. На запит посла з Лейбур Парті Дельтона фінансовий секретар уряду скарбу Моррісон відповів, що — наскільки йому відомо — поголоски на цю тему безосновні.

Німецька військова місія в БОЛГАРІЇ

СОФІЯ, 23. 4. ПАТ. На припоручення уряду болгарська агенція категорично заперечила по-голоски, немовби до Софії приїхала німецька військова місія, щоб анідувати країну, а зокрема з державної осередки.

ПРИСУД НА КОМУНІСТІВ.
СОФІЯ, 23. 4. ПАТ. У Пловдиві (Філіппополю) покінчився великий комуністичний процес. 4'ох засудили на 12 літ в'язниці, 20'ох від 4 до 10 літ, 22 увільнили.

Мексик покищо залишиться У ЛІЗІ НАЦІЇ.

МЕКСИК, 23. 4. ПАТ. Постійна комісія парламенту не обговорювала питання виступлення з Лізи Нації. З огляду на те, що надзвичайна сесія виймається мало імовірно, що справу, здається, відложать до вересневої звичайної сесії конгресу.

ПО МЕКСИКАНСЬКИ.
МЕКСИК, 23. 4. ПАТ. У стейті Вера Круз 60 озброєних людей напало на соціалістичні школи у 3'ох селках та спалили їх. Одного учителя спалили живцем, другому обтяли вуха.

Бельгійський парламентар розв'язаний.

Вибори 24. травня.

БРЮССЕЛЬ, 23. 4. ПАТ. Королівський декрет розв'язав палату послів і сенат. 24. травня відбууться вибори, 23. червня збереться новий парламент.

ВИДАТКИ НА АРМІЮ.
БРЮССЕЛЬ, 23. 4. ПАТ. Міністр народної оборони Девез заявив, що від 1931 року Бельгія видала 1.224 мільйони франків на військо.

Большевицька шпіонажа в Японії.

ТОКІО, 23. 4. ПАТ. Часопис „Токи-Шимбун“ повідомляє, що в Токіо арештували 17'ох японців за участь у комуністичній акції та висунули проти одної амбасаді заміт, що вона займається

шпіонажем. З алюзій можна вносити, що йде про большевицьку амбасаду, яку інфігували через 2 місяці.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ.

О. Новаківський у світлі чужинецької критики.

(Докінчення.)

Темне захоплення і висловлювання глибокого пієтету до покійного мистця пробивається такою редакцій п. Артура Ливтербаха („Хвіля“, 15. березня 1936), котрий уже не раз подавав прихильні рецензії про творчість артиста.

Він ось-так характеризує творчість Новаківського: „Було в покійному артисті щось зі стійкої, персистируючої енергії, непогасимий мистецький темперамент, що кидав з опалливою силою на полотно ті горючі та прешинні розстрати своїм багатством китиці й фанфарн кольорів, була і широка світлість, що оформлювала в могутніх мазках кисти живий рисунок та рівночасно тонка рефлексія і труд коло найбільш зложених форм, суворі дисципліна супроти самого себе — ось певніший образ мистецтва Олексія Новаківського мистецтва, яке розумів як ніхто

В авені джерел творчості мистця підкреслює заведення критик його вплив з минулим, з традиційною мистецькою традицією: „Вивів Новаківський свою творчість з прастарих джерел українського мистецтва, яке розумів як ніхто інший. Видобув з тих предків гарних ікон їх зримий світ, есенціоніальне ядро тих тьмяних форм, щоб через пряму своєї незвичайної мистецької індивідуальності показати її новочасною і відродженою, осягати різноманітні традиції і модернізації. Тому творчість його органічно зв'язана з підложжям, з якого виростає, тож з його мистецтвом народним у вираженні того, що є в українській мистецтві, але не мистецтві в дусі української мистецтвості, але в християнській і жи-

вотній думці, що наводить власну форму і свій власний вираз“.

Всі його праці — кінчать А. Ливтербах — оформлені рукою справдішого мистця, осягють могутнє явищення символу, який витискає на них рику великого і безчасового мистецтва“.

До тих ентузіастичних критик долучається третя оцінка, п. Яніни Кілія-Станіславської

(„Дзвіник Польщі“ в 11. березня 1936.). Вона дититься більш одержано на творчість Новаківського — але власне тою своєю одержаністю виявляє високу об'єктивність в оцінці.

Вістрो підходить п. Кілія-Станіславська ролі Новаківського в історії новочасного українського мистецтва: „Виділи Матейка, Фалата і пізніше — Виспяського, Мальчевського та Станіславського створили з нього малюра, якого саме бракувало українському мистецтву XIX і XX. ст., т. є. півзахідного“. Цим висловом інтуїтивно підхоплено не тільки своєрідність мистецької творчості Новаківського, але також багато-солітній української мистецької культури, яка органічно сполучувала в собі схід і захід. З тої мистецької сили виступає могутній, хоч і самітний як дуб, геній Новаківського: „Ділали на нього — під-

І при домашній праці ніжні руки

Зробіть це

НІВЕА

в пуделках і тубах
в 1 зод. 0.40—2.60

мітує далі авторка — рівночасно дві сили: сила української традиції і сила північного середовища української Академії Мистецтв. Амаляма тах сил — це творчість артиста, що розпалена вогнем свого власного пристрасного темпераменту отворила в тих елементах найбільш самотини і відокремленості світ, який коженбуть істнував на території українського мистецтва“.

В творчості Новаківського єдиною асоціацією до перемоги шпільовості та рутини: „В шпільах Новаківського об'єднуються різноманітність і живість творчої візії, немаленької від міської заостреності манери“, „деякі мазки, як напр. цяті, „малювані під впливом внутрішнього переживання, прості в засобах і такі новочасні, начеб вийшли з найновіших париських робітень“.

Ці паведені фрагменти чужинецької критики є для нас важливими документами тому, що чужа критика оцінює продукти нашої мистецької творчості не зверху, а знизу, а власне цим і об'єктивніше ніж оцінює. Але крім цього має вона свій вплив на поборення нашого продженного „inferiority complex-y“, що внаслідок специфічних наших обставин відбирає довіра до власних творчих осягів саме тоді, коли вони виростають понад рівень пересічності.

І коли декому ще неперозуміла творчість Новаківського, то можна булоб тійсам людям нагадати одну метафору Фридриха Ніцше: „Появилася там у якийсь день людина з ліхтарем на мадані, щоб людям дати світло, що вони втратили, але вони гляділи чужо на неї. Тоді вона кинула ліхтарем об землю так, що вона розсипалась на кусні та згасла. І тоді замкнула вона: „Отже приходжу за вчасом? Ще не пора на мене? Чим би Величчю було ціймо по дорож?“

Маю ще того „Величчю“ в нашім духовній свідомості. Тому мусимо бути вдячні кожному хто силою Богом даного таланту будить підчування того „Величчю“ і його прихід приготував

Володимир Залозецький.

Львів, 11. IV. 1936.

Абісинці здержали італійський наступ на столицю?

ЛОНДОН, 23. 4. ПАТ. Райтер повідомляє з Адіс Абеби: Після битви, що тривала цілий день, абісинці відкинули нічного атакуюча біля гори Тармабір італійську кольону, що посувалася з Десіє на Адіс Абебу. Італійська кольона відступає. Наслідник престолу приїхав до столиці, щоб організувати оборону.

АДІС АБЕБА, 23. 4. ПАТ. З північного фронту повідомляють, що на південь від Десіє абісинці ставили поважний опір, а в околиці Сассабанег і Дагабур відкинули італійців. Італійські зусилля в провінції Балі вважають невдачливими. На основі тих вісток, яких зрештою не підтвердило німецьке джерело, авторитетна оцінка, що положення абісинських військ покращало.

ПЕРЕМОГА ІТАЛІЙСЬКИХ ЛІТАКІВ.

РИМ, 23. 4. ПАТ. Стефани повідомляє з Десіє: Літаки, що освідчували над дорогою з Десіє до

Адіс Абеби, заатакували вночі 60 км. на південь від Десіє між Уорра-Імо та Дзіяфаріє більшу абісинську кольону, розганяючи її скорострілами і бомбами. Сьогодні рано викрили що кольону знову і ще раз її бомбардували. Італійські легуни вийшли також значні відділи абісинської армії занад савра Ашілігі, зібрані тепер на південь від Доба в долині Сантара і також їх бомбардували. Легуни шукають останній армії негуса на довколишніх дорогах.

УСПІХИ ЛІВІЯШВ.

ЛОНДОН, 23. 4. ПАТ. Як подає Райтер з Могадішю, після перемоги лівійської змоторизованої кольони під Джаха Гобо вийшли 3000 абісинських трупів: італ. армія втратила 800 абісинських раних. Лівійська кольона посувається вперед.

Форд не розуміє Москви.

Семюель Кровтер подав був недавно розмову з відомим американським промисловцем Генрі Фордом про господарські питання.

Кровтер від себе пише так:

„Форд досяг успіху в американській системі. На ділі він єм американською системою.

Ленін казав, що комунізм ніколи не може заціпитися в Америці, поки живе Генрі Форд. Він радив своїм товаришам студіювати Фордові методи, а совітський уряд зробив мені честь, заграбуючи мою першу книжку про Форда, витиснувши в неї те, що їм це миле, «друкуючи» решту як державний документ. З тієї публікації виросла

„літлістка“. Для тієї „літлістки“ Форд дав п'яти автомобілів, тракторів, фабрик і машини по ціні копійки, і він п'ячував совітських інженерів, як в Росії, так теж і в Дірборі Міннісоти.

Він зробив це не тому, що вірив, що комунізм добрий або корисний для людства, але тому, що він вірив, що чим шкороше росіяни навчаться творити багатства, тим швидше їх умови відвернуться від соціалістичної зорі. Це мабуть покажеться правдою. Керманці Совітів це реалісти і мабуть більше думують про збудування Росії ніж комунізму“.

Палестинські жида втікають, їхні дома горять.

ЛЬОНДОН, 23. 4. ПАТ. Агенція Аваса знімає, що жида в Палестині покидають місцевості, в яких жида меншими групами. Масова евакуація Яффи жидами, що втікають до Тель-Авіву, триває. Покинуті дома зраз підпалюють. Знято багато пожеж, а багато поширило ще в вітер. Сьогодні рано згоріли в Яффі тисячі домів. Пожежники були безсилі. Жида дуже переполохані. Вони звертаються за поміччю до англійців.

ЕСКАДРА ЛІТАКІВ НАД ТЕЛЬ-АВІВОМ.

ТЕЛЬ-АВІВ, 23. 4. ПАТ. Поліція дістала приказ жандармів поступати при розголю-

воєнно вуличних збіговиськ, користуючись навіть пальною зброєю. У середу попол. тельавіська самоуправа видала комунікат, який стверджує, що ескадра літаків береже положення в Тель-Авіві, Яффі й околицях. Самоуправа визнає робітників, щоб верталися до праці в безпечних місцях.

СКІЛЬКИ Є ЖЕРТВ.

ЛЬОНДОН, 23. 4. ПАТ. Райтерова Агенція повідомляє з Єрусалиму, що згідно з офіційним комунікатом від початку заворушень згинуло 16 жидів а 26 є в шпиталі. Крім того є 49 легше ранених. Арабів було 5 убитих, 31 тяжко ранених а 49 легше.

50.000 АВСТРИЙСЬКОГО ВІЙСЬКА.

ЛЬОНДОН, 23. 4. ПАТ. Як подає Райтер, австрійський уряд оголосив в урядовому органі

„Райхспост“ рішення, покласти в осени під зброю 50.000 людей.

Нині у ВЕЛИКИМ ТЕАТРИ прем'єра в год. 8-мій веч.

ГРУБІ РИБИ

Мих. Балацького у виконанні чільних сил львівського ансамблю.

НОВИНКИ.

— Літературний Вечір Вісника відбудеться в неділю 26 квітня в год. 7 увечір в „Жовтій саї“ Народ. Дому (І. пов.) при участі Олени Теліги, К. Гвоздецької (фортепіанове сольо), Е. Маланюка, Б. Кравця і Д. Донцова. Бізети до 2 зол. в „Союзім Базарі“ (вул. Руська 20), в неділю при вході на салю від год. 6 вечора. 1-2

— Пригадка. Пригадуємо, що Загальні Збори Українського Тов-ва Допомоги Інвалідам у Львові відбудуться в суботу 25. квітня 1936 р. в год. 16.30 попол. в домішці „Сокола-Батька“, вул. Руська ч. 20. — Канцелярія УКТОДІ.

— Концерт Любки Колесси у Львові і Перемишлі. Музичне Тов-во ім. М. Лисенка у Львові ділиться з нашим музиколобним громадянством радісною вісткою, що наша слава піаністка Любка Колесса, після численних і пребагатих в успіху концертних виступів за кордоном (Німеччина, Голандія, Фінляндія, Швеція і пр.) загостить з концертами і до Львова та Перемишля в дні 5 і 6 травня ц. р. При тій нагоді подаємо на просьбу п. Любки Колесси внясення, що останній заповіджений Центральним Комітетом у Львові концерт з нагоди свята 22. січня, і виступ на ньому Любки Колесси не відбувся з причин від п'ясткки цілком незалежних. Дуже ласковим внясенням Центр. Комітету не подало до загального відома, що Любка Колесса погодилася — з огляду на це свято і його добродійну ціль — приїхати окремо тільки на цей концерт зворотом поданої Центр. Ком. квоти, хоча первісно пропонувано нашій піаністці крім цього ряд концертів у Галичині. — Наше громадянство буде мати змогу — після довшої перерви — привітати і знову почути нашу славу піаністку на своїй рідній землі. Близькі інформації подано пізніше.

— Засідання Комісії Літературознавства при Фільольог. Секції Наук. Тов. ім. Шевч. відбудеться в п'ятницю 24-го ц. м. в год. 6 веч. Реферати: д-р М. Деркачев: Драгоманів і Леся Українка. М. Рудницький: Український романтизм у світі європейського. Дискусія.

— Академічний вечір в Яворові. В неділю 26. квітня ц. р. в год. 18. відбудеться в Яворові виставка п. м. „Постать Мойсея в творчості Франка“. Прелетент д-р К. Чехович.

— Львівська філія Т-ва Прихильників астрономії повідомляє, що в суботу, 25. ц. м. в год. 19. веч. в салі Геологічного інституту при вул. Дауговиш 8. відбудеться дискусійне зібрання з відчитом проф. Маріяна Войтовича п. з. „Технічні та математичні проблеми міжпланетарної комунікації“ зі світлинами Ветуп віланий. Го- стям раді.

— В 10-ліття вбивства С. Петлюри уладжує українська бердзійська колонія, згуртована в „Українській Громаді у Німеччині“ та в „Українським Національним Об'єднанню“, приходу й жалібну екадемію, що відбудеться дня 25-го травня.

— Людовий дім у Синевідську Вишньому біля Скольного рішили побудувати всі місцеві польські організації під патронатом стрийського старости.

— Електрифікація Стрийщини. З фірмою Брета Гредель у Сколім ведуться переговори у справі постачання електричного струму для сільських громад скізькольного повіту. Електрифікацію палують в т. зв. долині Опору, отже у відомих літисколових громадах Дубина, Гребенів—Зелемька, Славсько і Тухля, а також у Корчині Руськоловому і Шляхотському над Стриєм.

— Перетворіння овочів у Залішччині. Подільсько-покутський союз власників садів відбув зібрання, щоб намітити програму праці на цей рік. Рішено орухити фабрику, що буде перетворювати овочі для промислово-торговельних цілей.

— Будова дороги під Станиславом. Державний дороговий виділ розпочав торік будову гостинця між Станиславом і літніщем Олесів. Тепер приступлено до будови другої частини цього гостинця, т. зв. аж до загального шпиталю в Станиславові. Дорога буде мати велике значіння для розвитку Олесева як літніща.

— Залізничні знижки. З днем 1. травня ц. р. буде прислугувати залізнична знижка особам, що повернуться із 27 уздоровищ і 23 морських літниць. До цих уздоровищ і літниць належать між іншими: Делятин, Гребенів, Косів, Коростенько біля Ст. Сачка, Кутні, Любін Вел., Моршин, Немирів, П'янична, Римів, Скло, Висова коло Горлиць, Залішки і т. ін. Знижки будуть обов'язувати до 31. жовтня, але прислугують тільки після 14-денного побуту в місцевості, віддаленій бодай 100 км. від місця постійного замешання.

— Пожежі у Станиславщині. В Явинці під Станиславом згоріло неділю 6 господарських загород. Дня 22. ц. м. в цьому самому селі вибухла знову пожежа в загороді Шпильчака і знищила це господарство та два сусіди. У Павелчі пов. Станиславів згоріла загорода Ф. Когута. Вогонь перекинувся на сусідні будинки, які теж згоріли.

— Вандализм. В селі Сянічку коло Сянока спочивав на цвинтарі Ярослав Мекелита, син колишнього пароха, що в 1918 р. як хорунжий УСС поляг у визвольній боротьбі під Устриками. Тіло небіжчика спроважено і похоронено в

До Впов. Передплатників Складанки П. К. О.

розсилаємо з нинішнім числом, якими просимо надсилати передплату на травень 1936 р.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

Сянічку, а свідомі селяни з добровільних жертв поставили на гробі пам'ятник, на якому умістили мазурову таблицю з відповідним написом і фотографією. Могили удержують в порядку й у відповідних хвиликах складають на могилах квіти та вінки. Так зроблено і цього року в часі Великодних Свят. Та синьо-жовті денти привину так подражиди нерви „руських“ і „лі- них“, що вночі на сам Великдень адерли вінки з в додтку порозбивали на кусники фотографію. Намагалися навіть знищити сам пам'ятник, який у формі скали споений сильно цементом, але не могли вже докінчити того ганебного діла.

— Бучу в краківському університеті вищиска- ли польські народиці у звязку з відчитом до- цента Шиманського з Варшави про „внутрішній спокій“. На цей відчит соціалістична молодь привела людей зпоза університету. Одночасно не допущено народиців. На другий день наро- доці синили бучу, викрикуючи проти лівих елементів, те розкинули летючки з заклинком до боротьби „з міжнародними кідировими угрупованнями і провокаторами“. Прийшло до білки, в якій кілька осіб побито.

— Весілля і „пальонка“. Перед окружним львівським судом на виїзній сесії в Любачеві відбулася розправа, що відбулася широким відомом у повіті, розкриваючи невідрадий мо- ральний стан селянської молоді в любачівсь- кому повіті. На основі акту обвинувачення Дми- тро Любичий, Петро Палис, Петро Равський, Іван і Грицько Гвіздів і Микола Гришко, молоді парубки з Башні Долішньої, побити на смерть свого товариша, Миколу Вавриковича, чим до- пустилися переступства з арт. 240 к. з. Обвину- вачені на розправі пояснювали, що тоді в селі були аж три весілля, причому вони випили ба- гато „пальонки“ (огидний денатурат) і не при- званилися до вини. За лікарським ореченням, покійний Ваврикович змер наслідком безчислен- них заломань голови. Виходило, що обвинувачені били його аж навіть тоді, як він скінчив життя. Оголошено присуд, яким засуджено Любичийського, Палиса і Гришка по два роки, Гришка і Івана Гвіздів по одному, а Равського на 6 місяців в'язниці. Бороили львівські адво- кати д-р Лев Гавкевич і ем. судді Сивулак, Згу- ральський і адвокат з Любачева д-р Гайх, ци- лільного позовника заступав м-р Кульчицький з Любачева.

НАЙБІЛЬША

і безперечно

НАЙЛІПША

ХЕМІЧНА ПРАЛЬНЯ

„СТЕЛЛЯ“

1006 1-2

— Краєва хроніка. На вузкошляховій заліз- ничці біля Сопоту під Сколім згинув, дістав- шись під колеса, Іван Левак, керманіч заліз- ники, що возить дерево до тартаку фірми Го- дуля в Синевідську Вишньому. — В Н. Сяніч за- суджено на місяць в'язниці Стефанію Бобров- ську, що ставала опір коморникові при ека- куції.

— За фальшиві зізнання. Дня 22. квітня ц. р. станула перед окружним судом у Львові Роза- лія Міхевич, жінка курсора бібліотеки Народ- ного Дому у Львові, під замітом, що слухав- ьж свідок перед роземчим судом, а потім перед городським судом у Львові, зізнала неправду, що була управителькою каменниці, і подала фальшиво висоту чинищ з каменниці. Акт обви- нування спирався на зізнання трьох свідків: Кароля і Рудольфа Шиндлера і Станислава Тут- ка. На підставі тих зізнань обвинувачено її за переступство з арт. 140 кз. На розправі згадані свідки потвердили тезу акту обвинувачення, однак відвадові свідки ствердили погляд всійх свідків, що зізнання тих свідків є неправдиві. На

